

FERENC PÁPA ÜZENETE
A NAGYSZÜLŐK ÉS IDŐSEK MÁSODIK VILÁGNAPJÁRA
(2022. július 24.)

„Öregségükben is gyümölcsöt teremnek”
(Zsolt 92,15)

Kedves Nagyszülők, kedves Idősek!

A 92. zsoltár verse – „öregségükben is gyümölcsöt teremnek” (Zsolt 92,15) – jó hír, igazi „evangélium”, melyet a nagyszülők és idősek második világnapja alkalmából hirdethetünk a világnak. Ez szembemegy azzal, amit a világ gondol erről az életkorról, és azzal a megkeseredett hozzáállással is, amelyet néhányan közülünk, idősek közül tanúsítanak, akik kevés reménnyel haladnak előre, és semmit sem várnak már a jövőtől.

Az öregség sok embert megrémít. Egyfajta betegségnek tartják, mellyel jobb elkerülni mindenféle érintkezést: az idősek nem érintenek bennünket – gondolják –, jobb, ha minél távolabb vannak, esetleg együtt, olyan helyeken, ahol gondoskodnak róluk, és amelyek megóvnak minket attól, hogy törődnünk kelljen gondjaikkal. Ez a „leselejtesés kultúrája”: az a mentalitás, amely azt érezteti velünk, hogy különbözünk a leggyengébbektől, semmi közünk törekenységükhöz, és feljogosít arra, hogy azt képzeljük, külön utakon járunk „mi” és „ők”. Valójában azonban a hosszú élet – ahogy a Szentírás tanítja – áldás, és az idősek nem számkivetettek, akiktől el kell távolodni, hanem a bőséges életet adó Isten jóságának élő jelei. Áldott az az otthon, amelyben időssel törődnek! Áldott az a család, amely megbecsüli a nagyszülőket!

Az öregkor valójában olyan időszak, amelyet nem könnyű megérteni, nekünk sem, akik már benne élünk. Bár hosszú út megtétele után érkezik, senki sem készített fel rá, szinte meglepetésként ér bennünket. A fejlettebb társadalmak sokat költenek erre a korosztályra, de nem segítenek értelmezni azt: gondozási terveket, de nem létterveket kínálnak.¹ Ezért nehéz a jövőbe tekinteni és olyan horizontot találni, amely felé törekedni lehet. Egyfelől igyekszünk elúzni az öregséget azzal, hogy elrejtjük ráncainkat és úgy teszünk, mintha mindig fiatalok lennénk; másfelől úgy tűnik, nem tehetünk mást, mint hogy kiábrándultan élünk, beletörődve abba, hogy már nem tudunk „gyümölcsöt teremni”.

---

¹ Katekézis az öregkorról, 1. Az idő kegyelme és az életkorok szövetsége (2022. február 23.).

A munkavégzés befejezése és a gyerekek családból való kirepülése megszüntetik az okokat, amelyekért annyi energiánkat áldoztuk. Annak felismerése, hogy erőnk megfogyatkozóban van, vagy egy betegség kialakulása válságba sodorhatja bizonyosságainkat. A világ – a maga gyors tempójával, mellyel nehezen tudunk lépést tartani – úgy tűnik, nem hagy számunkra alternatívát, és arra készlet, hogy elfogadjuk a leselejtezés gondolatát. Így a zsoltár imája száll az ég felé: „Öregkoromban se taszíts el magadtól, akkor se hagyj el, ha erőm elfogy!” (Zsolt 71,9).

De ugyanez a zsoltár – mely nyomon követi az Úr jelenlétét a különböző életszakaszokban – arra hív, hogy továbbra is reménykedjünk: jöhet az öregség és megöszülhetünk, az Úr mégis éltet majd, és nem hagyja, hogy a rossz legyőzzön bennünket. Ha bízunk öbenne, erőt találunk majd ahhoz, hogy megsokszorozzuk dicséretünket (vö. Zsolt 71,14–20), és felfedezzük, hogy az öregedés nem csupán a test természetes elhasználódása vagy az idő elkerülhetetlen múlása, hanem a hosszú élet ajándéka. A megöregedés nem büntetés, hanem áldás!

Ezért vigyáznunk kell magunkra, és meg kell tanulnunk lelki szempontból is aktív öregkort élni, ápolva belső életünket Isten igéjének buzgó olvasásával, mindennapi imádsággal, a szentségek vételével és a liturgián való részvétellel. És az Istennel való kapcsolatunkkal együtt az emberekkel való kapcsolatainkat is ápolnunk kell: mindenekelőtt a családdal, gyermekeinkkel, unokáinkkal, akiknek felkínálhatjuk gondoskodó szeretetünket; továbbá a szegény és szenvedő emberekkel, akikhez konkrét segítséggel és imával lehetünk közel. Mindez segít abban, hogy ne érezzük magunkat egyszerű nézőnek a világ színházában, hogy ne csak „erkélylakók” legyünk, ne csak az ablakból nézelődjünk. Ehelyett, ha élesítjük érzékeinket, felismerjük az Úr jelenlétét,² olyanok leszünk, mint „zöldellő olajfák Isten hajlékában” (vö. Zsolt 52,10), és képesek leszünk áldássá válni a mellettünk élők számára.

Az öregkor nem haszontalan idő, amikor félre kell állnunk és be kell húznunk az evezőket a csónakba, hanem olyan időszak, amikor még gyümölcsöt teremhetünk: új küldetés vár ránk, mely arra hív, hogy a jövőbe tekintsünk. „Az öregkor, az öregek különlegesen érzékenyek a minket emberivé tevő figyelmességekre, gondolatokra és szeretetkifejezésre, és ennek az érzékenységnek újra sokak hivatásává kellene válnia. Ez az öregek döntése lesz az új generációk iránti szeretet mellett!”³ Ez a mi hozzájárulásunk a *gyengédség forradalmához*,⁴ ahhoz a lelki és fegyvertelen forradalomhoz, amelynek főszereplőinek hívlak benneteket, kedves nagyszülők és idősek.

A világ kemény megpróbáltatáson megy át, melynek első szakasza a világjárvány váratlan és dühödt vihara, amelyet a békét és a fejlődést globális szinten megakasztó háború követett. Nem véletlen, hogy a háború egy olyan időszakban tért vissza Európába, amikor a múlt században háborút átélt nemzedék eltűnőben van. És ezek a nagy válságok azzal a veszéllyel járnak, hogy érzéketlenné tesznek bennünket arra a tényre, hogy vannak más „járványok”, és az erőszak más, széles körben elterjedt formái is, amelyek az emberi családot és közös otthonunkat fenyegetik.

Mindezzel szemben mélyreható változásra, megtérésre van szükségünk, amely lefegyverzi a szíveket, és lehetővé teszi mindenkinek, hogy testvért ismerjen fel a másokban. Nekünk, nagyszülőknek és időseknek pedig nagy felelősségünk van: meg kell tanítanunk korunk embereit, hogy ugyanolyan megértéssel és gyengédséggel tekintsenek másokra, amilyennel mi nézünk unokáinkra. Emberségünket a másokkal való törődésben

---

² Katekézis az öregkorról, 5. *Hűség Isten látogatásához az eljövendő nemzedékért* (2022. március 30.).

³ Katekézis az öregkorról, 3. *Az öregek, a gondtalan ifjúság erőforrásai* (2022. március 16.).

⁴ Katekézis Szent Józsefről, 8. *Szent József, a gyengéd atya* (2022. január 19.).

csiszoltuk ki, és ma egy békés, a leggyengébbekre figyelő életmód tanítói lehetünk. A mi életmódunkat talán tévesen gyengeségnek vagy belenyugvásnak látják, de a szelídek, és nem az agresszívek vagy a törvényszegők fogják örökölni a földet (vö. Mt 5,5).

Az egyik gyümölcs, amelyet hoznunk kell, a világ őrzése. „Mindannyian nagyszüleink térdéről indultunk, akik ölükben tartottak bennünket;”⁵ de ma itt az ideje, hogy térdünkön tartsuk – konkrét segítséggel vagy akár csak imával – sajátjainkkal együtt azt a sok rettegő unokát, akiket még nem ismerünk, és akik talán a háború elől menekülnek vagy a háború miatt szenvednek. Őrizzük szívünkben – ahogyan Szent József gyengéd és gondoskodó atyaként tette – az ukrainai, az afganisztáni, a dél-szudáni... gyermekeket!

Sokunkban megérett az a bölcs és alázatos tudatosság, amelyre a világnak oly nagy szüksége van: egyedül nem üdvözülünk, a boldogság olyan kenyér, amelyet csak együtt ehetünk. Tegyük róla tanúságot azok előtt, akik azzal áltatják magukat, hogy a szembehelyezkedésben találnak személyes kiteljesedésre és sikerre. Mindenki, még a leggyengébbek is megtehetik ezt: azzal, hogy hagyjuk magunkat gondozni – gyakran más országokból származó emberek által –, azt üzenjük, hogy az együttélés nemcsak lehetséges, hanem szükséges is.

Kedves Nagymamák és Nagypapák, kedves Idősek, arra kaptunk meghívást ebben a világban, hogy a *gyengédség forradalmának* megvalósítói legyünk! Tegyük ezt úgy, hogy megtanuljuk egyre többször és egyre jobban használni a legértékesebb eszközt, amellyel rendelkezünk, és amely a legmegfelelőbb életkorunk számára: az imát. „Kicsit váljunk mi is az imádság költőivé: próbáljunk élvezettel rátalálni saját szavainkra, magunkévá téve mindazt a szót, amelyet Isten hozzánk intézett igéjében találunk!”⁶ Bizakodó könyörgésünk sokat tehet: kísérheti a szenvedők fájdalmas kiáltását, és segíthet megváltoztatni a szíveket. Lehetünk „állandó »kórusa« egy nagy lelki szentélynek, ahol a könyörgő ima és a dicsőítő ének támogatja a közösséget, mely az élet terepén dolgozik és küzd”.⁷

A nagyszülők és idősek világnapja tehát alkalom arra, hogy ismét örömmel elmondjuk, hogy az Egyház együtt akar ünnepelni azokkal, akiket az Úr – ahogy a Szentírás mondja – „napokkal lakatott jól”. Ünnepeljünk együtt! Kérlek benneteket, hogy hirdessétek meg ezt a napot plébániáitokon és közösségeitekben; látogassátok meg a legmagányosabb időseket otthonaikban és az öregotthonokban! Senki se élje magányosan ezt a napot! Ha van valaki, akit várni lehet, az megváltoztathatja a napjait azoknak, akik már semmi jót nem várnak a jövőtől; és az első találkozásból új barátság születhet. A magányos idősek meglátogatása az irgalmasság egyik cselekedete korunkban!

Kérjük a Szűzanyát, a gyengédség anyját, hogy tegyen valamennyiünket a *gyengédség forradalmának* megvalósítóivá, hogy megszabadítsuk együtt a világot a magány sötét árnyától és a háború démonától!

Áldásomat adom mindanniatokra és szeretteitekre, és biztosítalak benneteket szerető közelségemről! Ti pedig, kérlek benneteket, ne feledkezzetek el imádkozni értem!

Kelt Rómában, a Lateráni Szent Jánosnál, 2022. május 3-án, Szent Fülöp és Jakab apostolok ünnepén.

Ferenc

⁵ Homília a nagyszülők és idősek első világnapja alkalmából tartott misén (2021. július 25.).

⁶ Katekézis a családról, 7. A nagyszülők (2015. március 11.).

⁷ Ugyanott.